

MÅLGRUPPSINVENTERING

Barn och Unga, Individ och familjeomsorgen 2014

MÅLGRUPPSINVENTERINGENS SYFTE OCH MÅL

Syftet med målgruppsinventeringen är att få en bild av de barn- och unga som är aktuella på socialtjänstens myndighet utifrån olika aspekter och frågeställningar. Inventeringen ska sedan användas för att utveckla och förbättra socialtjänstens skydd och stöd för barn och unga och deras familjer.

Målet är att på en gruppnivå få en uppfattning om vilka barn och familjer som socialtjänsten arbetar med utifrån följande aspekter:

- Kön, ålder och ursprung på barnet
- Familjens situation utifrån boende, antal barn, om föräldrarna lever tillsammans, tidigare kontakt med socialtjänst och andra vårdkontakter
- Föräldrarnas situation utifrån sysselsättning, ekonomi, ursprung och egna problem
- Barnets eventuella egna problem
- Handläggares bedömning av familjens situation samt familjens vilja att ta emot de insatser som socialtjänsten bedömer behövs
- Antal utredningar och insatser

BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

Beslut om målgruppsinventeringen togs av barn och ungas gruppchefer i samråd med enhetschef i början av 2014. Kvalitets- och verksamhetsutvecklare inom socialtjänstens sociala kvalitetsenhet, SKE i samverkan med Francesca Östberg, forskare på FoU Södertörn sammanställde en enkät utifrån kända risk- och skyddsfaktorer. Enkäten innehöll cirka 30 frågor och var på remiss hos gruppchefer inom barn och unga. Två handläggare testade enkäten och verksamhetsutvecklare besökte arbetsgrupperna för presentation samt möjlighet till synpunkter. Utifrån detta arbete färdigställdes enkäten under våren 2015.

Målgruppsinventeringen gjordes på barn 0–18 år där det pågick en utredning eller en insats samt de barn där det pågick en vårdnadsutredning. Mottagningsgruppen och Ensamkommande barn deltog inte. Mätningen gjordes i april och oktober månad 2014. Ärendelistor ur socialtjänstens verksamhetssystem togs fram för de två mätmånaderna på samtliga aktuella ärenden 0–18 år för respektive handläggare, drygt ett 50-tal handläggare.

Handläggarna fyllde i en enkät på varje barn. En del frågor är fakta som kön och ålder, andra frågor är handläggarens bedömning av barnet och familjen. Några frågor lades till och några frågor omformulerades från april till oktober mätmånad. Barnen är avidentifierade med en så kallad UNO-kod. Svaren har bearbetats, till exempel är dubletter borttagna.

RESULTAT

Det sammanfattande resultatet för året 2014 blev 576 unika barn. 173 av dessa barn var aktuella både i april och oktober. Nedan redovisas resultatet på respektive fråga:

- 1. Vilket kön har barnet:** 57% är pojkar och 43% är flickor.
- 2. Vilken ålder har barnet:** 0–2 år: 9%, 3–5 år: 13%, 6–9 år: 19%, 10–12 år: 17%, 13–15 år: 23%, 16–18 år: 19%.
- 3. Var är barnet fött:** 85% av barnen är födda i Sverige, 3% i Europa och 11 % utanför Europa. För 6 barn vet vi inte.
- 4. Lever barnets föräldrar tillsammans:** 27% av barnen bor med båda sina föräldrar. För 71% av barnen lever föräldrarna åtskilda och för 12 barn vet vi inte. (Nationellt är siffrorna de omvända)
- 5. Bor barnets föräldrar helt eller delvis med ny partner:** Av de barn som har separerade föräldrar, så har de flesta barnen en mamma eller pappa som inte lever tillsammans med en ny partner, 67% av barnens mödrar och 57% av barnens fäder. För 26 % av barnen vet vi inte om deras fäder bor med en ny partner och för 12% av barnen vet vi inte om deras mödrar lever med en ny partner.
- 6. Hur ser barnets boendesituation ut:** *Denna fråga fanns bara med i oktobermätningen på 405 barn:* De flesta barnen 43% bor huvudsakligen hos sin mamma och 9% bor huvudsakligen med sin pappa. Drygt en fjärdedel, 28% bor med båda sina föräldrar och 10% bor växelvis (även helgumgänge inräknat). 43 barn, 10% är placerade utanför hemmet.

7. Boendesituation för föräldrarna: *Denna fråga fanns bara med i oktobermätningen på 405 barn:* De allra flesta, 277 barn, 68% har mödrar med ett eget boende, kontrakt eller ägt. För 6% av barnen vet vi inte hur modern bor, 6% av barnen har mödrar som bor i andra hand och 5% har mödrar med socialt kontrakt, 18 barn, 4%, har mödrar som är bostadslösa och 11% har samlats under annat där svaren är exempelvis skyddat boende, behandlingshem, bor hos släkting, avliden, fängelse. De allra flesta, 234 barn, 58% har fäder med ett eget boende. För 21% av barnen vet vi inte hur fadern bor, 5% har fäder som bor i andra hand, 3% har fäder med socialt kontrakt, 10 barn har fäder som är bostadslösa och 11% har samlats under annat. Se ovan.

8. Hur många barn under 18 år finns det i barnets familj: De flesta barn, 67% bor i familjer med 1–2 barn i åldern 0–18 år. En tredjedel av barnen bor i familjer med 3–4 barn och 13 barn bor i familjer med 5 barn eller fler.

9. Hur många gånger barnet flyttat: Det vanligaste svaret är *vet ej*, för 55% av barnen vet vi inte. 16% har inte flyttat alls, 17% av barnen har flyttat 1–2 gånger, 9% av barnen har flyttat 3–5 gånger och 20 barn, 3,5 % har flyttat 6 gånger eller fler.

10. Har familjen stöd från släkt, vänner eller grannar: I de flesta fall bedömer vi att barnets familj har stöd av släkt och vänner, 69%. Vi vet inte om barnet har stöd för 11% och vi bedömer att 20% av barnen har familjer som inte har stöd av släkt och vänner.

11. Moderns huvudsakliga försörjning: De flesta av barnen har mödrar som försörjer sig genom eget arbete, 54%, 10% har försörjningsstöd helt eller delvis, 8% är sjukskrivna och 4% har sjukersättning eller aktivitetsstöd, 8% har föräldrapenning och i 8% vet vi inte.

12. Om modern uppbär försörjningsstöd fick hon första kontakten: 7% av barnen har mödrar som fick det för mindre än 3 år sedan, 6% för mer än tre år sedan och 7% vet vi ej. För de flesta var inte frågan aktuell, 80%.

13. Moderns utbildning: För de flesta barns mödrar, 58%, vet vi inte vad de har för utbildningsnivå, 21% har en högskoleutbildning, 11% har gymnasium el motsvarande, 5% grundskola och 4% av barnen har mödrar med oavslutad grundskola.

14. Var är modern född: 56% av barnen har mödrar som är födda i Sverige, 30% av barnen har mödrar födda utanför Europa och 8% i Europa. För 5% av barnen vet vi inte var mödrarna är födda.

15. Faderns huvudsakliga försörjning: De flesta av barnen har fäder som försörjer sig genom eget arbete, 56%. I många fall vet vi inte hur barnets far försörjer sig, 24%, i övrigt har barnens fäder sjukpenning, 4%, sjukersättning/aktivitetsersättning 4% och 5% av barnen har fäder som är avlidna. Knappt 2% av barnen har fäder som uppbär försörjningsstöd.

16. Faderns utbildning: För majoriteten av barnens fäder 75%, vet vi inte vad fadern har för utbildningsnivå. 14% har högskoleutbildning, 5% gymnasium el liknande, 4% grundskola och 3% av barnen har fäder med oavslutad grundskola.

17. Var är fadern född: 47% av barnen har fäder som är födda i Sverige, 30% av barnen har fäder som är födda utanför Europa och 11% i Europa. För 12% av barnen vet vi inte var fäderna är födda.

18. Vilka problem bedömer du att modern har, fler alternativ kan väljas:

Problem som barnets mor bedöms ha	Antal barn	Procent
Relations- eller vårdnadskonflikt mellan föräldrarna	232	41%
Psykisk ohälsa eller sjukdom	152	27%
Relationskonflikter mellan barn och föräldrar	134	24%
Modern har inga egna problem	102	17%
Våld mellan familjemedlemmar (förutom mot barnet)	96	17%
Ekonomiska problem	80	14%
Alkohol eller drogproblem	52	9%
Vanvård/fysisk eller psykisk försummelse från modern	50	9%
Fysisk bestraffning i uppfostrande syfte	38	7%
Hot och stark kontroll inom familjen	35	6%
Fysisk ohälsa/sjukdom eller fysiskt funktionshinder	34	6%
Integrationsproblematik	28	5%
Neuropsykiatriskt funktionshinder	27	5%
Utvecklingsstörning/kognitiv funktionsnedsättning	16	3%
Modern begår psykiska/fysiska övergrepp mot barnet	11	2%
Avliden/okänd mor	10	2%
Kriminalitet	5	1%
Modern begår sexuella övergrepp mot barnet	1	0,2%
Annat (exempelvis medberoende, avlastning, vet ej)	47	8%

Det är 474 av barnen som bedöms ha mödrar med sammanlagt 1 039 problem vilket gör att mödrarna har 2,2 problem i snitt. 102 barn bedöms ha mödrar som inte har några problem.

19. Vilka problem bedömer du att fadern har, fler alternativ kan anges:

Problem som barnets far bedöms ha	Antal barn	Procent
Relations- eller vårdnadskonflikt mellan föräldrarna	218	39%
Relationskonflikter mellan barn och föräldrar	96	17%
Fadern har inga egna problem	96	17%
Våld mellan familjemedlemmar (förutom mot barnet)	91	16%
Alkohol och/eller drogproblem	82	15%
Psykisk ohälsa eller sjukdom	61	11%
Hot och stark kontroll inom familjen	50	9%
Vet ej	50	9%
Avliden/okänd far	45	8%
Ekonomiska problem	39	7%
Fysisk bestraffning i uppfostrande syfte	31	6%
Fadern begår psykiska/fysiska övergrepp mot barnet	27	5%
Vanvård/fysisk eller psykisk försummelse från fadern	26	5%
Kriminalitet	23	4%
Neuropsykiatriskt funktionshinder	17	3%
Fysisk ohälsa/sjukdom eller fysiskt funktionshinder	14	2%
Utvecklingsstörning/kognitiv funktionsnedsättning	11	2%
Integrationsproblematik	10	2%
Fadern begår sexuella övergrepp mot barnet	4	0,7%
Annat (exempelvis bostadsproblem, medberoende)	17	3%

Det är 480 av barnen som bedöms ha fäder med sammanlagt 912 problem vilket gör att de har 1,9 problem i snitt. 96 barn bedöms ha fäder som inte har några problem.

20. Vilka problem bedömer du att barnet har:

Problem som barnet bedöms ha:	Antal barn	Procent
Inga egna problem/visar inga symptom	232	41%
Psykisk sjukdom/ohälsa (diagnos, depression, självskada, ångest osv)	141	25%
Bevittnat våld i hemmet	88	15%
Utåtagerande beteende	78	14%
Inlärningsproblem/kognitiva svårigheter	77	13%
Problem med kamrater	75	13%
Neuropsykiatriskt funktionshinder	57	10%
Lagöverträdelse	49	9%
Alkohol- och drogproblem/misstanke om	43	8%
Utvecklingsstörning	29	5%
Hemmasittare (stora svårigheter att gå till skolan, vistas huvudsakligen hemma under skoltid)	28	5%
Fysisk ohälsa/kronisk sjukdom	24	4%
Utövar våld mot andra	18	3%
Annat (relationsproblem, medberoende, skolk, integrationssvårigheter mm)	41	7%

232 barn bedöms inte ha några egna problem. Det är 344 barn som bedöms ha sammanlagt 748 problem vilket gör att barnen har i snitt 2,2 problem.

21. Hur många barnavårdsutredningar har det gjorts på barnet? Avser ej yttrandet. Denna fråga fanns bara med i oktobermätningen på 405 barn: På drygt 50% av barnen har det gjorts enbart pågående utredning, på 20% har det gjorts en utredning tidigare, på 13% av barnen har det gjorts två utredningar, på 5% tre utredningar, på 3% 4 utredningar och på 9% av barnen har det gjorts sex eller flera barnavårdsutredningar.

22. Hur många insatser har barnet tidigare haft? Denna fråga fanns bara med i oktobermätningen på 405 barn:

Öppenvård: 37% av barnen har aldrig haft en öppenvårdsinsats, 23% har bara haft pågående insats, 18% har haft ytterligare en insats, 10% två insatser, 5% tre insatser, 2% 4 insatser och 5% (20 barn) har haft fem eller flera öppenvårdsinsatser.

Dygnet-runt-placering: 81% av barnen har aldrig varit placerade, 6% har bara haft nuvarande placering, 8% har varit placerade en gång tidigare, 2% två gånger tidigare, 2% tre gånger tidigare, 1% fyra gånger och 0,5% (2 barn) har varit placerade 5 gånger eller fler.

23. Barnets tidigare kontakt med socialtjänsten: 36%, 205 barn, har inte varit anmält till socialtjänsten tidigare, 14% av barnen har varit anmälda tidigare, 21% har varit utredda tidigare och 24% av barnen har beviljats insats tidigare. För 6% av barnen vet inte handläggaren.

24. Under hur lång tid har FAMILJEN varit känd på Barn- och ungdomsenheten i Nacka kommun:

Mellan 0–4 månader: 26%, 5–12 månader: 19%, 1–3 år 32%, 4–8 år: 13% (76 barn) och 8 år eller mera 11% (61 barn).

25. FAMILJENS andra kontakter med socialtjänsten:

Flera alternativ kan anges.

Barn vars familj har/har haft kontakter inom socialtjänst	Antal barn	Procent
Barn och Unga i Nacka kommun	276	49%
Ingen tidigare kontakt	167	29%
Försörjningsstöd	110	19%
Utredning Vuxen	85	15%
Familjerätten	64	11%
Tidigare kontakt med socialtjänst i annan kommun	47	8%
LSS	35	6%
SPT – socialpsykiatri	11	2%
Annat (vet ej, VSS)	9	2%

409 av barnen har familjer som har haft sammanlagt 637 kontakter.

26. FAMILJENS vårdkontakter utöver socialtjänsten:

Fler alternativ kan anges.

Barn vars familj har andra vårdkontakter	Antal barn	Procent
Barnpsykiatri	183	33%
Vuxenpsykiatri	128	23%
Inga andra kända vårdkontakter	98	18%
Särskilt skolstöd för barnet	82	15%
Specialistvård inom landstinget	70	13%
Beroendevård (behandlingshem eller öppenvård)	69	12%
Habilitering	39	7%
Rehabiliteringen	13	2%
Annat (kriminalvård, frivilligorg, öppenvård)	16	3%
Vet ej	89	16%

389 av barnen har familjer som har sammanlagt 600 andra kända vårdkontakter.

27. Hur allvarlig är familjens situation utifrån din bedömning:

Bedömning av allvarlighetsgrad	Antal barn	Procent
Familjen har inget behov av insatser	98	17%
Familjen och/eller barnet är i behov av öppna, kortvariga insatser	271	47%
Familjen och/eller barnet är i behov av insatser av mer omfattande och ingripande karaktär	171	29,7%
Föräldrarna har flera mångåriga problem/behov av insatser hos de flesta familjemedlemmarna, familjen är känd i flera vårdinrättningar och i generationer	36	6,3%

28. Vill familjen ta emot de insatser vi bedömer att

de har behov av? Denna fråga fanns bara med i oktobermätningen på 405 barn:

	Familjen behöver inga insatser	Ja	Nej	Vet ej
Barnet	16%	49 %	11%	24%
Modern	16%	60%	13%	11%
Fadern	16%	37%	14%	33%

ÖPPENHET OCH MÅNGFALD

**VI HAR FÖRTROENDE OCH
RESPEKT FÖR MÄNNISKORS
KUNSKAP OCH EGNA
FÖRMÅGA – SAMT FÖR DERAS
VILJA ATT TA ANSVAR**